



**Đức cha Lambert de la Motte
giai đoạn tại Pháp (1624 - 1660)**

LỜI DẪN NHẬP

Để tìm hiểu về đức cha Lambert de la Motte, giai đoạn tại Pháp (1624-1660), chúng tôi đọc tập sử liệu viết tay của linh mục Jacques-Charles de BRISACIER. Tập này được thực hiện vào quãng năm 1685, gồm 159 trang khổ lớn, hiện nằm trong Kho Thủ Văn của Hội Thừa Sai Paris.

Linh mục Jacques-Charles de Brisacier sinh ngày 18.10.1642 tại Blois (cách Paris 177 km hướng Tây-Nam), qua đời ngày 23.3.1736 tại Chủng viện của Hội Thừa Sai Paris, thọ 94 tuổi. Ngài có tiếng là giảng thuyết giỏi và viết văn hay, được bầu hoặc được tái cử làm bề trên Hội Thừa Sai Paris ít nhất là 17 lần, tổng cộng thời gian ngài giữ nhiệm vụ điều hành Hội là gần 60 năm trời.

Ngài có lẽ là tác giả uy tín nhất về tiểu sử đức cha Lambert de la Motte. Bản viết tay của ngài hiện lưu trữ trong Kho Thủ Văn của Hội Thừa Sai Paris, mang số 122 (tập 122.2 là tập sao lại).

Song song đó, chúng tôi cũng cố gắng tìm hiểu thêm nổi những tác giả khác (mà phần "Thủ liệu" của mỗi "Hồ Sơ" sẽ nhắc đến).

Theo tầm hiểu biết hạn hẹp riêng của chúng tôi, vài tác giả đặc biệt đã từng tìm hiểu và ghi chép về đức cha Lambert de la Motte là :

- Linh mục Bénigne VACHET (1641-1720) : ngài là thừa sai đã từng sống và làm việc dưới quyền đức cha Lambert de la Motte tại Xiêm-La và Đàng-Trong. Nhưng ngài với tính tình nghệ sĩ và phóng khoáng, nhiều lần lời ngài có hơi khuyếch đại và mang sắc tưởng tượng hơn là sự thật lịch sử. Mặt khác, ngài thực hiện tiểu sử về đức cha Lambert de la Motte tưởng đối muộn màng : thời gian trôi qua, nhiều chi tiết mình sẽ quên đi. Tuy vậy, ngài đã để lại một nguồn sử liệu quan trọng cho chúng ta ngày hôm nay. Bản viết tay của ngài còn lưu giữ trong Kho Thủ Văn của Hội Thừa Sai Paris (AMEP.), mang số 110 (tập 110.2 là tập sao lại).

- Ngoài cha Brisacier và cha Vachet là hai tác giả thế kỷ 17 vừa nêu trên, về các tác giả sau này, có Adrien LAUNAY , Henri de FRONDEVILLE, Henri SY.

- Ngoài ra, cũng có các tác giả uy tín khác như Henri CHAPPOULIE, Jean GUENNOU, Bernard JACQUELINE, vân vân.

Ở đây, trước khi đi vào chi tiết, chúng ta cũng nên có cái nhìn tổng quát về giai đoạn 36 năm đức cha Lambert de la Motte sống tại Pháp như sau :

Lời dẫn nhập

	<i>cuộc đời của đức cha</i>	<i>những liên hệ</i>
1624	sinh ra tại Lisieux.	
	học tại Caen.	thân phụ qua đời (1625) thân mẫu qua đời (1640)
1646	hoàn tất việc học. làm tại Paris. làm tại Toà án Rouen	linh hướng Hayneufve
1654	tĩnh tâm tại Ấn Viện Caen.	ông Bernières
1655	đi Paris. hành hương Rennes. chịu chức linh mục.	tu sĩ Jean de St-Samson thánh Jean Eudes
1656	làm tại Trung tâm Xã hội.	linh hướng Simon Hallé
1657	chương trình truyền giáo Viễn Đông. hành hương Rôma.	nhóm “Các Bạn Hiền”
1660	lãnh chức giám mục. rời nước Pháp.	

Tháng Bảy năm 1999, bản thảo tập nghiên cứu này đã được phổ biến cho một số bạn hữu. Nhưng mãi tới nay, chúng tôi mới tạm hoàn tất công việc tìm hiểu dang dở bấy lâu, mong giúp ích được chút nào cho những ai muốn tìm hiểu về đức cha Lambert de la Motte.

*Mùa hạ 2001 tại Toulouse.
Đào Quang-Toản*

Lời dẫn nhập

Đức cha Lambert de la Motte
(báo “Les Missions Catholiques”, Lyon, 1883,
trang 222)



Pierre de LA MOTTE LAMBERT, évêque de Bérthe, administrateur des provinces du Tché-kiang, Fokien, Koungtong, Kiang-si, Haïnan et des îles voisines, vicaire apostolique de la Cochinchine en 1658, mort à Siam le 15 juin 1679.

Jum 1679

Digne

vingt un jour de Barthe M. De la motte Lambert, dont on a d'ancien
 de tract icy ~~les~~ les principals actions
 tira de ses larches et la noblesse et la vertu. Il
 naquit dans le Dioc. de Viviers le 28 de Janvier
 de l'année 1629. — il estoit l'aîné de sa maison,
 et il fut nommé Pierre sur les sacre fonts de
 Agrippin, comme si la Divine Providence eût voulu
 marquer des lors par l'heureux passage de son
 qu'il entreroit plus? vicain apostolique que l'Église
 de voir chasser de nos temps aux Missions de la
 Chine et des Royaumes voisins, il seroit le premier
 qui arrieroit sur les lieux pour être la pierre
 fondamentale de la Hierarchy dans ces nouvelles
 Eglises, et qu'il y feroit reconnaître et approuver
 par le double l'Autorité de St Pierre.

① Dieu ayant sur luy de si grands dons, il luy donna
 de même quelques. ceux qui ont eu l'avantage d'être
 chargés de son éducation, attendoient qu'il ne soit marqué
 riche d'enfant dans son enfance, qui dès l'âge de
 huit ans il avoit beaucoup de la gravité et du poids
 d'un homme mûr, qui dans les avantages qu'il
 eut au dessus des autres enfans, il ne fut paroitre
 ny hauteur ny ostentation, qu'il joignoit la
 modestie de l'esprit à la solidité du jugement, l'usage
 de l'ordre à la facilité de la mémoire, et la force du
 génie à la beauté d'un naturel également doux et
 ferme.

② Quelque bienfait qu'il fût de ceux il avoit eue
 plus de modestie que d'orgueil, et fuyoit les éloges

De Brisacier.

Signature de Jacques-Charles de Brisacier